

آداب شب رصدی

آدابی که در شبها و رویدادهای رصدی باید رعایت کنیم از این قرارند:

۱- چراغ خاموش باشید .

برای رصد آسمان شب ما به تاریکی محیط نیاز داریم چون هرچقدر تاریکتر درخشش و زیبایی ستارگان بیشتر و قابلیت مشاهده آنها بهتر خواهد بود.

از سوی دیگر زمانی که چشم افراد حاضر در آن محیط به تاریکی عادت می کند مردمکها گشاد شده و آماده رصد اجرا آسمانی خواهند شد. (هرچند اغلب رصدهای داخل شهر آلودگی نوری زیاد ناخواسته ای به همراه دارند)

اکنون اگر کسی ناگهان نوری را ببیند آن هم بدون هماهنگی چشم افراد را اذیت کرده و موجب آزارشان خواهد شد.

برخی حتی موقع رصد یک نفر ناگهان نوری را از جلوی تلسکوپ عبور داده و این کار باعث آسیب دیدن چشم فرد پشت چشمی تلسکوپ یا دوچشمی خواهد شد.

پس از روشن کردن نور سفید (چراغ قوه، فلش دوربین، هدلایت، نور صفحه موبایل، اسباب بازیها یا حلقه های نور) در حین رصد خودداری کنید مگر با اعلام و هماهنگی قبلی مثلاً برای پیدا کردن چیزی یا روشن کردن مسیر برای دیگران.

همچنین برای عکسبرداری که طبیعتاً بدلیل محیط تاریک به فلش زدن نیاز دارید هم حتماً اطلاع دهید تا نور ناگهانی آن باعث آسیب رساندن به چشم دیگران نشود.

بخاطر داشته باشید تنها نور مجاز حین رصد نور قرمز می باشد. و چراغ قوه های مخصوص رصد دارای هر دو نور سفید و قرمز هستند. حتی می توانید چراغ قوه های خود را با یک طلق قرمز ببوشانید تا به دید شب خود و دیگران آسیب وارد نکنید.

اپلیکیشنهای رصدی هم دارای دو حالت نور صفحه سفید و قرمز هستند که باید از قبل آن را روی حالت قرمز قرار دهیم.

۲- لباس گرم به همراه داشته باشید (چه تابستان چه زمستان)

حتماً لباس گرم همراه خود داشته باشید چه در تابستان چه در زمستان، به ویژه اگر در کویر شب رصدی برگزار می شود. چون دمای هوا بعد از تاریکی سریع افت می کند و ممکن است غافلگیر شوید و نتوانید از این رویداد لذت کافی ببرید.

پس یک ژاکت یا یک کاپشن (بسته به دمای هوای محیط)، جوراب کلفت ساق بلند (هم برای گرما هم برای محافظت از جانوران و حشراتی که ممکن است در بیابان یا محیط وجود داشته باشند)، دستکش و شال یا کلاه گرم همراه خود داشته باشید.

۳- یک زیرانداز به همراه بیاورید

حتما یک زیر انداز کوچک (یا بزرگ) همراه خود داشته باشید تا برای استراحت کوتاه مدت بتوانید از آن استفاده کنید اما بخاطر داشته باشید برخی از افراد تصور می کنند با نشستن روی زمین گرمتر خواهند شد

ولی جریان هوای سرد نزدیک زمین موقع نشستن بیشتر است و سرما را بیشتر حس خواهید کرد. پس برای طولانی مدت نمی توانید روی زمین بنشینید. ولی برای کوتاه مدت به آن نیاز خواهید داشت.

۴- نوشیدنی و خوراکی مقوی به همراه داشته باشید

ایستادن زیاد پشت تلسکوپ یا دوچشمی و نگاه به بالا انرژی شما را ممکن است تحلیل ببرد پس حتما یک خوراکی مقوی مثل خرما یا شکلات همراه خود داشته باشید. نسکافه، قهوه یا چای هم برای گرم شدن گزینه مناسبی هستند. اگر نوشیدنی مقوی خاصی مثل دمنوشها یا نسکافه های بدون قند میل می کنید همراه خود بیاورید. اما نکته بعدی را فراموش نکنید.

۵- خوراکی و نوشیدنی به دست نزدیک ابزار رصدی نشوید

این کار هم برای ابزار خطرناک است هم برای افرادی که اطراف شما و ابزار هستند چون ممکن است ناخواسته در تاریکی خوراکی یا نوشیدنی خود را روی آنها بریزید.

کمترین اثر آن این است که روی خودتان ریخته و اگر نسوزید حداقل لباس و کفش چسبناکی را باید تا آخر تحمل کنید.

۶- به تلسکوپ دست نزنید مگر...

به ابزار رصدی دست نزنید مگر اینکه خود منجمین به شما بگویند.

- چون تلسکوپها به راحتی حرکت می کنند و جرم آسمانی گرفته شده سریع از میدان دید تلسکوپ خارج می شوند آن وقت مجددا باید برای دیدن آنها صبر کنید تا پروسه پیدا کردن آن در میدان دید تلسکوپ طی شود.
- چون انگشتان شما ممکن است به اپتیکها و آینه های حساس ابزار نجومی آسیب بزنند
- چون بدتر از همه ممکن است تعادل خود را از دست بدهید و با ابزار نجومی باهم روی زمین سقوط کنید

۷-دخانیات مصرف نکنید

دود ناشی از سیگار و قلیون و غیره به اپتیکهای گرانقیمت و سلامت ریه های دیگران آسیب می زنند. و مقرر است کاری کنیم که هم خودمان لذت ببریم هم دیگران.

۸-نزدیک محل تلسکوپ و رصد آتش روشن نکنید

به هیچ عنوان نزدیک ابزار نجومی آتش به پا نکنید. هم نور آن هم دود آن به حضار در شب رصدی و اپتیکها آسیب می زند. اگر برای گرم شدن هم به آن نیاز دارید باید فاصله زیادی با محل ابزار داشته و پشت دیواری باشد که نور آن مانع از رصد نشود.

۹-سکوت شب رصدی را حفظ کنید

رصد های عمومی و خصوصی هم مثل محیطهای آموزشی نیاز به سکوت دارند. اغلب افرادی که برای رصد آسمان شب می آیند یکی از دلایل آن همین سکوت آسمان شب کویر است.

افراد سلاقی و شخصیت های مختلفی دارند و ما باید طبق اصول اتیکتی طوری رفتار کنیم که موجب حس خوب خود و دیگران بشویم نه اینکه فقط خودمان را در نظر بگیریم.

سروتونین (هورمون شادی آور) را بگذاریم برای فعالیتهای دیگر که سکوت لازمه آن نیست. سر و صدا در کویر و شبهای رصدی نه تنها باعث آزار دیگران می شود بلکه ممکن است امنیت خودتان را به خطر بیاندازد و جانورانی را به سمت شما بکشد.

پس از سر و صدا در شب و صبح زود در این رویداد پرهیزید و سکوت طبیعت و جمع را به هم نزنید.

۱۰-شوخی های عجیب نفرمایید

برای عده ای ممکن است خود تاریکی هراس آور باشد پس لطفا با شوخیهای عجیب و غریب باعث آزار دیگران و حس بد آنها نشوید. لذت بردن از این رویداد حق همه شرکت کنندگان آن است.

۱۱-لطفا موسیقی پخش نکنید

سلیقه موسیقی افراد به حدی با هم متفاوت است که بهتر است از پخش آن خودداری شود

گروه موسیقی مورد علاقه شما، ممکن است مورد علاقه بقیه حضار در آن رویداد نباشد اگر واقعا می خواهید به موسیقی گوش بدهید از هدفون استفاده کنید یا اگر گروه کوچکیست از آنها بپرسید با پخش آن موسیقی مشکلی ندارند؟

۱۲- صبور باشید

صبور در شب رصدی ضروریست. گرفتن اجرام آسمانی برای منجمین زمانبر است و برای گرفتن یک سحابی یا کهکشان یا اجرام بسیار دور شاید چندین دقیقه درگیر پیدا کردنش باشند.

پس اینکه مرتب بگویید «پس چی شد؟ پیدا نشد؟» و جملاتی شبیه این (که گاهی برخی حتی شروع به تمسخر می کنند) هم حس منجم و هم حس سایرین را بد خواهد کرد

ضمن اینکه نه تنها در سرعت کار تاثیر مثبتی نخواهد داشت بلکه ممکن است منجر به زمان انتظار بیشتری هم برای شما بشود. پس لطفا صبور باشید.

۱۳- موقع حرکت در اطراف تلسکوپ مراقب باشید

یک حرکت بی دقت و خوردن پا یا دست شما به خود تلسکوپ و دوچشمی یا پایه های آن همان، و بر باد رفتن زحمت منجم برای گرفتن آن جرم آسمانی همان و انتظار مضاعف برای طی شدن این پروسه همان. پس با احتیاط اطراف حرکت کنید.

۱۴- همراه گروه بوده و اجازه استفاده از ابزار را به دیگران هم بدهید

لطفا از گروه جدا نشوید تا امنیت بیشتری داشته باشید و در قالب گروه فعالیت داشته باشید. تک روی در هیچ فعالیت گروهی نتیجه خوبی ندارد. شب رصدی هم از این قاعده مستثنی نیست.

وقتی هم نوبت شما شد تا از داخل چشمی جرم آسمانی را تماشا کنید لطفا یکبار که مشاهده کردید نوبت را به نفر بعد بدهید. نه اینکه به چشمی تلسکوپ بچسبید و اجازه تماشا به دیگران ندهید.

دیگران هم انتظار کشیده اند و حق لذت بردن دارند.

۱۵- اپلیکیشن‌ها و نرم افزارهای نجومی را از قبل آماده کنید

اگر می خواهید از اپلیکیشن‌های نجومی استفاده کنید حتما قبل از رویداد آن را دانلود کرده و دیتای آن را هم نصب کنید تا در حالت آفلاین بتوانید استفاده کنید. (در کویر ممکن است وصل شدن به اینترنت برایتان مقدور نباشد)

اینکار در زمان شما صرفه جویی کرده و آمادگی بهتری برای رصد خواهید داشت. ضمن اینکه این ابزار اطلاعات خوبی را می توانند در مورد اجرام آسمانی در اختیار شما قرار دهند.

۱۶- خردسالان را بغل کنید

خردسالان معمولاً درکی از آنچه از طریق چشمی مشاهده می کنند ندارند. پس احتمالاً لذتی نخواهند برد. ضمن اینکه به دلیل حس غریزی ناخودآگاه تمایل به گرفتن اشیا (در اینجا چشمی) را دارد.

حال اگر خردسالی همراه شماست که می خواهد جرم مورد نظر را از چشمی مشاهده کند حتماً او را بغل کرده و مراقب دستانش باشید تا چشمی را نگرفته و تصویر را بهم نزنند.

۱۷- گروههای کم سن و سال همراه یک سرپرست باشند

به تعداد هر چند نوجوان حتماً باید یک سرپرست بزرگسال حضور داشته باشد (یک نسبت مناسب) تا رفتار مناسب و قواعد رصدی را از پیش به آنها بگوید.

۱۸- ابزار نجومی اسباب بازی نیست

این ابزار ممکن است به خودتان و دیگران آسیب برسانند مخصوصاً گرین لیزر که برای اغلب افراد تازه وارد جذابیت دارد پس این ابزار فقط باید توسط افرادی که شب رصدی را برگزار می کنند مورد استفاده قرار بگیرد

۱۹- برخی افراد می خواهند خودشان کار کنند

در حالیکه رصد های خصوصی خیلی اجتماعی هستند برخی افراد اولویتهای خودشان را دارند. مثلاً برخی که در حال عکسبرداری از آسمان شب هستند عموماً ترجیح می دهند با دیگران فاصله داشته باشند تا بتوانند تصاویر خوبی ثبت نمایند پس قضاوت اشتباه در موردشان نداشته باشید.

منبع: سایت اتیکت